

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022
Marathi (Optional) Paper-VIII
MAR08: Marathi Bhasha V Bhasha Vidnyan

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 समन्वय सिद्धांत कोणी मांडला ?
अ) मॅक्समुल्लर ब) जेस्परसन क) डॉ. राये ड) स्वीट
- 2 श्रमपरिहार सिद्धांत कोणी मांडला ?
अ) ऑटो जेस्परसन ब) हेस क) याकबसन ड)
- 3 उत्क्रांतिवादाच्या सिद्धांतानुसार माणूस आणि कोणाचा संबंध जवळचा मानला जातो ?
अ) पक्षी ब) वानर क) कावळा ड) गाय
- 4 'भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ) डॉ. अनिल गवळी ब) डॉ. वसंत कुबेर क) विश्वनाथ शिंदे ड) राजा गोसावी
- 5 मूलध्वनी म्हणजे काय ?
अ) ऐकू न येणारे ध्वनी ब) भाषिक ध्वनी क) प्राण्यांचे ध्वनी ड) पक्ष्यांचे ध्वनी
- 6 मानवाच्या भाषेमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या मूलध्वनींची संख्या सर्वसाधारणपणे किती आहे ?
अ) 30 ते 70 ब) 50 ते 60 क) 20 ते 25 ड) 10 ते 20
- 7 ध्वनी संकेत बद्धतेस बुद्धिबळाच्या खेळाचे उदाहरण कोणी दिले आहे ?
अ) सोस्पूर ब) चॉक क) रोमान याकोबसन ड) ग्रिम

- 8 उत्तर थायलंडमधील गिबन्स प्राणी किती पद्धतींनी हाका मारून सोबत्यांना साथ देतात ?
अ) 7 ब) 15 क) 25 ड) 9
- 9 'भाषा ही चिन्हांची व्यवस्था आहे' असा विचार कोणत्या अभ्यासकांनी सर्वप्रथम मांडला ?
अ) हॉकेट ब) सोस्यूर क) मॅक्समुल्लर ड) रोमान याकबसन
- 10 'A Course in General Linguistics' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
अ) सी. एफ. हॉकेट ब) ग्रीम क) रोमान याकबसन ड) सोस्यूर
- 11 'जे चकाकते, ते सोने नसते' हा कोणत्या वाक्याचा प्रकार आहे?
अ) मिश्रवाक्य ब) संयुक्त वाक्य क) केवल वाक्य ड) संकेताचे वाक्य
- 12 'परमेश्वरा सर्वांना सुखी ठेव' या वाक्याचा प्रकार कोणता ?
अ) संकेतार्थ ब) स्वार्थी क) आज्ञार्थी ड) विध्यर्थी
- 13 ज्या वाक्यात एकच उद्देश व एक विधेय असते त्यास कोणते वाक्य म्हणतात ?
अ) संयुक्त वाक्य ब) केवल वाक्य क) पुरुषवाचक वाक्य ड) दर्शक सर्वनाम
- 14 ज्या वाक्यातून नकार दर्शविलेला असतो त्यास कोणते वाक्य म्हणतात?
अ) करण रूपी ब) नकारार्थी क) शुद्ध वाक्य ड) संकेत आर्थी
- 15 वाक्याचे प्रमुख किती प्रकारात वर्गीकरण करता येते ?
अ) पाच ब) सात क) दहा ड) दोन

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अनुकरण सिद्धांत
- 2 भाषा ईश्वर निर्मित
- 3 भाषेची परिवर्तनशीलता
- 4 उद्देश व विधेय

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 प्रेमगानमूलक सिद्धांताचे विश्लेषण करा.
- 2 सी. एफ. हॉकेटने सांगितलेली भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 3 वाक्याचे अर्थानुरोधाने प्रकार सांगा
- 4 केवल वाक्य व मिश्र वाक्याचे वेगळेपण स्पष्ट करा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 भाषेच्या उत्पत्ती संबंधीचे महत्त्वाचे सिद्धांत स्पष्ट करा.
- 2 पदबंध व वाक्याचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022

Marathi (Optional) Paper-VIII

MARO8: Marathi Bhasha V Bhasha Vidnyan

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 समन्वय सिद्धांत कोणी मांडला ?

अ) मॅक्समुल्लर ब) जेस्परसन क) डॉ. राये ड) स्वीट

Option 4

2 श्रमपरिहार सिद्धांत कोणी मांडला ?

अ) ऑटो जेस्परसन ब) हेस क) याकबसन ड)

Option 4

3 उत्क्रांतिवादाच्या सिद्धांतानुसार माणूस आणि कोणाचा संबंध जवळचा

मानला जातो ?

अ) पक्षी ब) वानर क) कावळा ड) गाय

Option 2

4 'भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

अ) डॉ. अनिल गवळी ब) डॉ. वसंत कुबेर क) विश्वनाथ शिंदे ड) राजा गोसावी

Option 1

5 मूलध्वनी म्हणजे काय ?

अ) ऐकू न येणारे ध्वनी ब) भाषिक ध्वनी क) प्राण्यांचे ध्वनी ड) पक्ष्यांचे ध्वनी

Option 2

6 मानवाच्या भाषेमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या मूलध्वनींची संख्या सर्वसाधारणपणे किती आहे ?

अ) 30 ते 70 ब) 50 ते 60 क) 20 ते 25 ड) 10 ते 20

Option 1

7 ध्वनी संकेत बद्धतेस बुद्धिबळाच्या खेळाचे उदाहरण कोणी दिले आहे ?

अ) सोस्यूर ब) चॉक क) रोमान याकोबसन ड) ग्रिम

Option 1

8 उत्तर थायलंडमधील गिबन्स प्राणी किती पद्धतींनी हाका मारून

सोबत्यांना साथ देतात ?

अ) 7 ब) 15 क) 25 ड) 9

Option 4

- 9 'भाषा ही चिन्हांची व्यवस्था आहे' असा विचार कोणत्या अभ्यासकांनी सर्वप्रथम मांडला ?
 अ) हॉकेट ब) सोस्यूर क) मॅक्समुल्लर ड) रोमान याकबसन
Option 2
- 10 'A Course in General Linguistics' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?
 अ) सी. एफ. हॉकेट ब) ग्रीम क) रोमान याकबसन ड) सोस्यूर
Option 4
- 11 'जे चकाकते, ते सोने नसते' हा कोणत्या वाक्याचा प्रकार आहे?
 अ) मिश्रवाक्य ब) संयुक्त वाक्य क) केवल वाक्य ड) संकेताचे वाक्य
Option 1
- 12 'परमेश्वरा सर्वाना सुखी ठेव' या वाक्याचा प्रकार कोणता ?
 अ) संकेतार्थ ब) स्वार्थी क) आज्ञार्थी ड) विध्यर्थी
Option 3
- 13 ज्या वाक्यात एकच उद्देश व एक विधेय असते त्यास कोणते वाक्य म्हणतात ?
 अ) संयुक्त वाक्य ब) केवल वाक्य क) पुरुषवाचक वाक्य ड) दर्शक सर्वनाम
Option 2
- 14 ज्या वाक्यातून नकार दर्शविलेला असतो त्यास कोणते वाक्य म्हणतात?
 अ) करण रूपी ब) नकारार्थी क) शुद्ध वाक्य ड) संकेत आर्थी
Option 2
- 15 वाक्याचे प्रमुख किती प्रकारात वर्गीकरण करता येते ?
 अ) पाच ब) सात क) दहा ड) दोन
Option 4
- Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).**

१५

- 1 अनुकरण सिद्धांत
 Ans:
- 2 भाषा ईश्वर निर्मित
 Ans:
- 3 भाषेची परिवर्तनशीलता
 Ans:
- 4 उद्देश व विधेय
 Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 प्रेमगानमूलक सिद्धांताचे विश्लेषण करा.
 Ans:
- 2 सी. एफ. हॉकेटने सांगितलेली भाषेची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

3 वाक्याचे अर्थानुरोधाने प्रकार सांगा

Ans:

4 केवल वाक्य व मिश्र वाक्याचे वेगळेपण स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 भाषेच्या उत्पत्ती संबंधीचे महत्त्वाचे सिद्धांत स्पष्ट करा.

Ans:

2 पदबंध व वाक्याचे स्वरूप सोदाहरण स्पष्ट करा.

Ans:
